

Minimální preventivní program školy

pro školní rok 2023/2024

Obsah

1 Preventivní program.....	5
1.1 Vytýčení sociálně patologických jevů.....	5
1.2 Cíl minimálního preventivního programu.....	5
1.3 Základní pravidla realizace.....	5
1.4 Charakteristika školy.....	6
1.5 Koordinace preventivních aktivit ve škole.....	7
1.6 Vzdělávání a informovanost pedagogických pracovníků.....	7
2 Analýza současného stavu ve škole.....	8
3 Primární prevence v rámci předmětů.....	8
3.1 Klíčové oblasti vyučování.....	8
3.2 Kompetence.....	9
3.3 Metody práce.....	10
4 Nadstavbové aktivity v rámci školy.....	10
5 Spolupráce se zákonnými zástupci.....	10
6 Kontakty a odkazy.....	11

Minimální preventivní program školy, školní rok 2023/2024

Minimální preventivní program školy, školní rok 2023/2024	
Vypracoval:	Mgr. Radim Laco, školní metodik prevence
Schválila:	Mgr. Doubravka Matušková, ředitelka školy
MPP nabývá platnosti ode dne:	28. 8. 2023
MPP nabývá účinnosti ode dne:	4. 9. 2023

1 Preventivní program

1.1 Vytýčení sociálně patologických jevů

Prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti naší školy představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

- návykové látky, alkoholismus, kouření
- šikanování, vandalismus a další formy násilného chování
- kriminalitu
- virtuální drogy a gambling
- záškoláctví
- xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus
- poruchy příjmu potravy
- syndrom CAN

1.2 Cíl minimálního preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům.

Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy.

Je nutné analyzovat jedince, konkrétní sociální situaci dítěte. Naše škola se věnuje dětem s vadami učení a chování a pomáhá jim k jejich kompenzaci, protože tuto skupinu chápeme jako velmi ohroženou. Důraz je položen na informovanosti žáků v hodinách základů společenských věd a dalších předmětech.

Klíčovou součástí primární prevence je vytvoření pozitivního sociálního klimatu, to znamená vytvoření prostředí vzájemné komunikace mezi žáky, mezi učiteli a žáky, nabídnout žákům seberealizaci ve volnočasových aktivitách a podnítit jejich zájem o práci školy. Chceme docílit posilování komunikačních dovedností, schopností vytvářet přátelské vazby, zlepšování asertivních dovedností a sebeovládání, učení se nenásilnému zvládnutí konfliktů, zvládnutí úzkosti a stresu.

1.3 Základní pravidla realizace

Za základní pravidla realizace MPP považujeme:

- systematické vzdělávání školního metodika

- vzdělávání pedagogických pracovníků v netradičních metodách a technikách pedagogicko preventivní práce s žáky
- provozování pravidel zdravého životního stylu, etické a právní výchovy
- začlenění preventivní výchovy do výuky jednotlivých předmětů
- včasné odhalování specifických poruch učení a chování
- prosazování metod aktivního sociálního učení
- sledování a vyhodnocování podmínek, rizik a situace ve škole
- diferenciaci preventivních aktivit a programů zaměřených na jednotlivá rizika
- spolupráci s rodinou v oblasti zdravého životního stylu, etické a právní výchovy
- uplatnění přiměřené represe

1.4 Charakteristika školy

Gymnázium Mojžírovo náměstí s.r.o. je gymnázium (obor 7941K/41 Gymnázium), Ve školním roce 2023/2024 navštěvuje školu 240 žáků. Jedná se tedy o relativně malou školu s možností budovat atmosféru důvěry a otevřené komunikace založené na osobních vztazích.

Název školy	Gymnázium Mojžírovo náměstí s.r.o.
Adresa školy	Mojžírovo náměstí 67/10 612 00 Brno
Ředitelka	Mgr. Doubravka Matušková
Telefon	+420 539 051 201 +420 777 110 076
Email	matuskova@mojmirak.cz info@mojmirak.cz
Školní metodik prevence	Mgr. Radim Laco
Vedoucí ŠPP	Mgr. Doubravka Matušková
Výchovný poradce	MgA. Michal Mančík

Použité zkratky:

MPP Minimální preventivní program

RCH Rizikové chování

ŠMP Školní metodik prevence

ŠPP Školní poradenské pracoviště

1.5 Koordinace preventivních aktivit ve škole

Metodikem prevence rizikového chování ve škole je Mgr. Radim Laco. V rámci své činnosti připravuje Minimální preventivní program a jeho realizaci na škole.

Ve škole funguje ŠPP ve složení:

- Mgr. Doubravka Matušková (koordinátorka školního poradenského pracoviště, ředitelka školy)
- MgA. Michal Mančík (výchovný poradce)
- Mgr. Radim Laco (školní metodik prevence)

Třídní učitelé zařazují problematiku prevence rizikového chování do práce s třídním kolektivem. Každá třída má jednou týdně se svým třídním hodinu základů společenských věd, která je zaměřena na osobnostní a sociální výchovu. hodiny by mmo jiné měly podporovat zdravé vztahy ve skupině a vytvářet prostor pro bezpečné sdílení.

V rámci nového ŠVP v letošním roce mají první ročníky jednou za měsíc věnované jedno dopoledne programu zaměřenému na rozvoj konkrétní klíčové kompetence s preferencí sociální a personální kompetence a kompetence komunikativní a blok vymezený poradnímu kruhu.

Jednotliví vyučující doplňují preventivní působení v rámci tematických plánů svých předmětů.

Metodik spolupracuje s třídními učiteli a ostatními pedagogy, dále s externími odborníky, institucemi a organizacemi.

Zájemci z řad rodičů mohou vyhledat pomoc metodika telefonicky, ale i osobně na základě domluvy.

1.6 Vzdělávání a informovanost pedagogických pracovníků

Pedagogové se v rámci svých možností zúčastní aktivit zaměřených na prevenci rizikového chování. Škola jim poskytne nabídku programů seminářů a školení zabývajících se touto tematikou.

Vzdělávání školního metodika prevence probíhá v těchto oblastech:

- metodika preventivní výchovy
- netradiční metody v technikách preventivní práce
- řešení problémových situací souvisejících s výskytem sociálně patologických jevů
- zdravý životní styl
- včasná identifikace problémů spojených s užíváním návykových látek
- prevence a řešení šikany
- jak pomoci dětem se specifickými vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dalších pedagogických pracovníků

- primární prevence drogové závislosti
- primární prevence patologických jevů
- problematika šikany
- zdravý životní styl
- specifické vývojové poruchy učení a chování

2 Zhodnocení minulého období

Ve školním roce 2022/2023 došlo k pozitivnímu posunu v oblasti předcházení studijní neúspěšnosti. Poklesl počet zameškaných hodin na žáka a snížil se počet žáků, kteří neprospěli (z počtu 9 na 1). Současně stoupl počet vyznamenaných a zvýšila se úspěšnost u maturity.

Primární prevence byla posílena vzděláváním vybraných vyučujících v oblasti aktivizujících výukových metod se zaměřením na osobnostní a sociální výchovu formou zážitkové pedagogiky. Tento typ aktivit se mimo jiné uplatní při hodinách s třídním učitelem (viz bod 1.5).

Studenti prvních ročníků a vybraní studenti vyšších ročníků byli v rámci OP JAK účastníky vzdělávacích aktivit vedených s využitím aktivizujících metod.

V daném období nebyl ve škole zachycen ve větší míře výskyt rizikového chování. V jednom případě byl řešen případ domácího násilí, v několika jiných případech byly řešeny specifické vzdělávací potřeby žáků mající kořeny mimo školu. Nejčastějším projevem rizikového chování tak zůstává kouření a nikotinová závislost, ať už ve formě nikotinových sáčků nebo vapování a užívání kratomu. Tento trend nám potvrdil i výzkum realizovaný studentkou 4. ročníku v rámci maturitní práce ze ZSV.

3 Analýza současného stavu ve škole a cíle pro školní rok 2023/2024

Ve školním roce 2023/2024 má škola stále 9 tříd s 240 studenty. V učitelském sboru došlo k několika obměnám, pracovní kolektiv zůstává stabilní. Začínající pedagogové mají ustanoveny své uvádějící učitele.

Ani v letošním roce nenastoupil ke studiu větší počet cizinců, v celkovém součtu jde na celé škole o jednotky žáků. Jejich studijní pokroky jsou sledovány a k podpoře jejich vzdělání v českém jazyce bude využita šablona OP JAK.

Cíle preventivního programu vycházejí ze strategie školy a reflektují aktuální situaci.

Minimální preventivní program navazuje na preventivní program z minulého školního roku.

Hlavním cílem prevence je pozitivní působení na třídní kolektivy i na jednotlivce. Je třeba vést studenty k sebevědomí, k dovednosti řešit své problémy, ke zvládnutí stresových situací, k dovednosti týmové práci a podobně.

Konkrétní cíle, kterých chceme dosáhnout:

- 1) Prevence drogových záležitostí, alkoholismu a kouření
  - a) Předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku.
  - b) Předcházet závislosti na návykových látkách a zdravotním problémům způsobeným v důsledku konzumace drog.
  - c) Proškolení učitele pro případ potřeby první pomoci intoxikovanému žákovi.

- 2) Prevence šikany a agresivity
  - a) Předcházet šikaně a kyberšikaně.
  - b) Posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy.
  - c) Účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT.

- 3) Prevence projevů rasismu, xenofobie, antisemitismu, extremismu a sekt
  - a) Předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu .
  - b) Upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života.
  - c) Vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu.
  - d) Podporovat studentech jejich přirozenou zvědavost a potřebu poznávat nové.
  - e) Zajistit bezpečnost žáků o přestávkách.
  - f) Šířit objektivní, pravdivé informace o extremistických organizacích,

nebezpečných ideologiích, sektách, náboženství.

- 4) Prevence záškoláctví kriminality a delikvence, právní odpovědnost
  - a) Vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence.
  - b) Vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků.
  - c) Předkládat a vysvětlovat modelové situace, podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty.
  - d) Zasadit se o to, aby žáci znali svá práva a povinnosti ve společnosti.
  - e) Upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování.
  - f) Předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou.

- 5) Zdravý životní styl
  - a) Podporovat zdravý životní styl žáků.
  - b) Upevňovat kladný vztah ke svému tělu.
  - c) Zdůraznit důležitost starání se o své duševní zdraví a práce s emocemi.
  - d) Seznámit žáky s různými styly života.
  - e) Předcházet negativním vlivům médií a reklamy.
  - f) Předcházet vzniku poruch příjmu potravy.
  - g) Upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí.
  - h) Naučit žáky poskytnout první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému.

- 6) Prevence virtuálních drog
  - a) Seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog.
  - b) Předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog.

4 Primární prevence v rámci předmětů

4.1 Klíčové oblasti vyučování

Oblast zdravého životního stylu

- výchova ke zdraví
- osobní a duševní hygiena
- výživa
- pohybové aktivity

Oblast společenskovední

- formy komunikace
- sociální dovednosti a kompetence

Oblast přírodovědná

- biologie člověka
- fyziologie
- chemie

Oblast rodinné a občanské výchovy

- vztahy v rodině, ve společnosti
- společenské chování

Oblast sociálně právní

- právní aspekty sociálně patologických jevů
- postoj společnosti ke společensky nežádoucím jevům
- práva dítěte

Preventivní témata jsou nejčastěji frekventována v následujících předmětech:

- Základy společenských věd
- Biologie
- Český jazyk
- Umění a kultura
- Tělesná výchova
- Chemie
- Mediální výchova

4.2 Kompetence

Žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví.

Respektují odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám.

Znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem.

Znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.

Umějí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly.

Znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí.

Znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů.

Uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy.

Umějí chápat zdraví ve smyslu holistickém, ve složce fyzické, duchovní i sociální.

Dokáží zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky.

Umějí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví.

Vědí, co je podstatou zdravého životního stylu a snaží se o jejich realizaci.

Znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace a duševní hygieny.

Vědí, že zneužívání dítěte je trestné.

Dokáží diskutovat o rizicích zneužívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek.

Vědí, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít.

Bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání apod.) a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení.

Dokáží komunikovat se specializovanými službami (linky důvěry, krizová centra).

Odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umějí o nich diskutovat.

4.3 Metody práce

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily. Výchova bude probíhat mezipředmětově.

Některé používané metody práce:

- výklad (informace)
- samostatná práce (slohové práce na určená témata, referáty, informace za tisku...)
- besedy, diskuse
- sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání
- párová, skupinová práce ve třídě

V hodinách chemie a biologie se žáci seznamují s různými druhy návykových látek a

jejich škodlivými vlivy na organismus. V hodinách zeměpisu a dějepisu se zeměmi, ve kterých se drogy pěstují a odkud se dovážejí do České republiky a historickým vývojem pěstování drog. V hodinách základů společenských věd k osvojení preventivních ochranných kompetenci jsou hlavně využívány sociální hry, ve kterých se učí obhajovat svůj názor, řešit konflikty ve třídě, trénovat způsob odmítání, využívají i formy samostatných projektů za použití dostupné literatury.

5 Nadstavbové aktivity v rámci školy

Práci s těmi třídami, ve kterých jsou narušeny vztahy mezi žáky (spolupráce s odborníky)

Pro všechny žáky každoročně uspořádání třídního výletu v souvislosti se zdravým životním stylem

Užívání prvků zážitkové pedagogiky při mimoškolních aktivitách.

Pro žáky 1. ročníku uspořádání adaptačního kurzu.

Pro žáky 2. ročníku uspořádání lyžařského kurzu.

Pro zájemce organizování tematických výletů (Velká Británie, Francie, Rakousko, Chorvatsko)

Výroba výtvarných prací a děl a jejich výstava v prostorách školy.

Příprava a realizace školního plesu - do aktivit je zapojena část studentů a studentek v rámci povinně volitelného předmětu Tvorba projektu.

Činnost Studentské rady - každá třída má ve studentské radě zastoupení dvěma zástupci. Rada se pravidelně schází, její činnost je aktivně podporována školním ombudsmanem.

6 Spolupráce se zákonnými zástupci

Rodiče jsou prostřednictvím informačního systému školy informováni o realizaci Minimálního preventivního programu na škole. Problémy s projevy rizikového chování je třeba řešit ve vzájemné spolupráci. Rodiče jsou informováni o situaci na škole i o možnostech případné pomoci průběžně informačním systémem školy a na třídních schůzkách.

Rodičovské veřejnosti je poskytována metodická pomoc, případně zprostředkována konzultace s odborníkem či specialistou.

Rodiče jsou o dění informováni především těmito způsoby:

- třídní schůzky, hovorové hodiny
- den otevřených dveří
- internetové stránky školy a informační systém školy
- informační nástěnky

7 Kontakty a odkazy

Oblast školství

- protidrogová koordinátorka JMK
  - Mgr. Možná Lenka
  - 54165 8310
  - MOZNA.LENKA@kr-jihomoravsky.cz
  - Cejl 73
- Pedagogicko - psychologická poradna Brno, Hybešova 15, 602 00 Brno
  - pomoc při řešení výukových a výchovných obtíží
  - pomoc při řešení osobních a vztahových problémů dospívajících
  - pomoc při řešení adaptačních a vztahových problémů v třídních kolektivech
- vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole

Oblast zdravotnictví

- dětský lékař
  - spolupráce při realizaci protidrogové prevence
  - vztahuje se k ošetřujícímu lékaři ohroženého studenta

Oblast sociálních věcí

- OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí
  - oddělení příslušného městského úřadu (odbor sociální) podle bydliště studenta/studentky
  - poskytuje sociální poradenství

Policie ČR

- Nejbližší služebna PČR:
  - Obvodní oddělení Brno-Královo Pole
  - Malátova 2152, 612 00 Brno

tel. 974 624 703

- Preventivně informační skupiny (PIS) MŘ PČR
OOP Brno-střed na ulici Běhounské
- využít lektorských služeb policistů v oblasti sociálně patologických jevů

Občanská sdružení

- Linka bezpečí
<https://www.linkabezpeci.cz/pomoc>
tel. 116 111, chat
- Sdružení Podané ruce o.s.
infolinka: +420 770 177 337
- Spondea
<https://www.spondea.cz/cz/kontakt>
Krizová pomoc - tel. 608 118 088, 725 735 983
Domácí násilí - tel. 739 078 078, 725 735 883

Schránka důvěry

Na chodbě školy je umístěna schránka na vzkazy studentů. Metodik ji v pravidelných intervalech vybírá a vyhodnocuje podané dotazy, stížnosti a požadavky.

V Brně 26. 8. 2023

Mgr. Radim Laco
Školní metodik
prevence sociálně-patologických jevů

Mgr. Doubravka Matušková
ředitelka gymnázia